N. V. ELECTRICITEIT-MAATSCHAPPIJ

„ARUBA"

JAARVERSLAG

1951

V E R S L A G

VAN DE N.V.ELECTRICITEIT-MAATSCHAPPIJ "ARUBA"

OVER HET BOEKJAAR 1951

-----o-----

1. INLEIDING.

De N.V.Electriciteit-Maatschappij "Aruba", opgericht op 22 Juni 1950, verkreeg op 10 November 1950 de concessie voor het opwekken en distribueren van electrische energie op het eiland Aruba.

Bij Landsverordening van 11 November 1950 werden met ingang van 15 November d.a.v. de voor de voortzetting der electriciteitvoorziening op Aruba benodigde aanwezige distributiemiddelen ten name van de N.V.ELMAR onteigend.

Op b.g. datum gingen de distributiemiddelen over in handen onzer Maatschappij, werden de netten aangesloten op de reeds bedrijfsklaar zijnde nieuwe centrale te Balashi en trad het bedrijf in werking.

2. ALGEMEEN OVERZICHT.

Het eiland Aruba heeft een oppervlakte van circa 130 km^2 en een aantal inwoners van rond 55.000.

Het heeft geen eigen bronnen van inkomsten en de welvaart der bevolking is in hoge mate afhankelijk van de er gevestigde Petroleummaatschappijen waarvan de Lago Oil & Transport Co. de grootste is.

Afgezien van deze petroleummaatschappijen zijn geen industriën op het eiland gevestigd.

V E R S L A G

VAN DE N.V. ELECTRICITEITS-MAATSCHAPPIJ "ARUBA"

OVER HET BOEKJAAR 1951

---

1. INLEIDING.

De N.V. Electriciteits-Maatschappij "Aruba", opgerichte op 22 Juni 1950, verkreeg op 10 November 1950 de concessie voor het opwekken en distribueren van electrische energie op het eiland Aruba.

Bij landsverordening van 11 November 1950 werden met ingang van 15 November d.e.v. de voor de voortbrenging der electriciteitsvoorziening op Aruba bestemde aanwezige distributieinrichtingen ten name van de N.V. ARUBA onteigend.

Op bevel van eigen de distributieinrichtingen over in handen onzer Maatschappij, werden de netten aangesloten op de reeds bestaande nieuwe centrale te Balashi en trad het bedrijf in werking.

2. ALGEMENE OVERZICHT.

Het eiland Aruba heeft een oppervlakte van circa 120 km² en een aantal inwoners van rond 55.000.

Het heeft geen eigen bronnen van inkomsten en de welvaart der bevolking is in hoge mate afhankelijk van de er gevestigde petroleumraffinaderijen waarvan de Lago Oil & Transport Co. de grootste is.

Afgezien van deze petroleumraffinaderijen zijn zeer weinig industrieën op het eiland gevestigd.

Er bestond een belangrijke en winstgevende transitohandel op Zuid Amerika, doch deze is sinds 1950 door beperkende bepalingen steeds meer ingekrompen. Verder heeft de Lago de voorziening van levensmiddelen en andere artikelen voor haar in totaal ca.7300 personen omvattend personeel meer in eigen handen genomen. Door deze factoren is de omzet van de handel in de laatste twee jaren sterk teruggelopen en is een inzinking in het zakenleven ontstaan die nog steeds voortduurt en waarvoor men nog geen maatregelen tot herstel heeft kunnen vinden.

Deze achteruitgang van het zakenleven,die ongeveer samenviel met het optreden van onze Maatschappij,heeft een remmende invloed gehad op de ontwikkeling van de energieafzet.

Hier stond tegenover dat,aangezien verschillende gebieden op het eiland nog niet geëlectrificeerd waren,ons bedrijf door een krachtige uitbreidingspolitiek in het verslagjaar gemiddeld 110 nieuwe verbruikers netto per maand kon aansluiten.

Hiermede is echter een zekere verzadiging bereikt,daar de bevolkingscentra thans alle geëlectrificeerd zijn en alleen de meer verspreid liggende groepen van woningen buiten deze centra overblijven.

Rekening moet worden gehouden met een toenemende aandrang op onze Maatschappij om ook deze minder rendabele objecten aan te sluiten en methoden om dit op economische wijze te bewerkstelligen zijn reeds in studie.

Plannen om het toeristenverkeer te ontwikkelen door de oprichting van hotels zijn meerdere malen naar voren gekomen; tot nu toe hebben deze echter geen vaste vorm gekregen.

Er bestond een belangrijke en winstgevende transito-handel op Zuid Amerika, doch deze is sinds 1950 door beperkende bepalingen steeds meer ingekrompen. Verder heeft de Lago de voorziening van levensmiddelen en andere artikelen voor haar, in totaal ca.7300 personen omvattend personeel meer in eigen handen genomen. Door deze factoren is de omzet van de handel in de laatste twee jaren sterk teruggelopen en is een inzinking in het zakenleven ontstaan die nog steeds voortduurt en waarvoor men nog geen maatregelen tot herstel heeft kunnen vinden.

Deze achteruitgang van het zakenleven, die ongeveer samenviel met het optreden van onze Maatschappij, heeft een remmende invloed gehad op de ontwikkeling van de energieafzet.

Hier stond tegenover dat, aangezien verschillende gebieden op het eiland nog niet geëlectrificeerd waren, ons bedrijf door een krachtige uitbreidingspolitiek in het verslagjaar gemiddeld 110 nieuwe verbruikers netto per maand kon aansluiten.

Hiermede is echter een zekere verzadiging bereikt, daar de bevolkingscentra thans alle geëlectrificeerd zijn en alleen de meer verspreid liggende groepen van woningen buiten deze centra overblijven.

Rekening moet worden gehouden met een toenemende aandrang op onze Maatschappij om ook deze minder rendabele objecten aan te sluiten en methoden, om dit op economische wijze te bewerkstelligen zijn reeds in studie.

Plannen om het toeristenverkeer te ontwikkelen door de oprichting van hotels zijn meerdere malen naar voren gekomen; tot nu toe hebben deze echter geen vaste vorm gekregen.

Door het Gouvernement werden verschillende objecten voor algemeen nut als scholen en markthallen gebouwd. De havenoutillage werd uitgebreid en een begin gemaakt met de aanleg van een nieuwe kademuur.

De Lago Home Building Foundation bouwde enige complexen volkswoningen, in totaal ca.60 huizen omvattende. Deze stichting heeft het plan in 1952 nog ca.150 woningen te bouwen.

De activiteit in het bouwbedrijf ten behoeve van particulieren en zaken is in het afgelopen jaar echter merkbaar teruggelopen.

Met de Lago werd overeenstemming bereikt inzake de energielevering voor de verlichting van het sportstadion te San Nicolas

Plannen om ook het nieuwe stadion te Oranjestad van een speelveldverlichting te voorzien zijn in een vergevorderd stadium.

Het gebruik van airconditioning apparaten was nog zeer beperkt. Verwacht mag worden dat door propaganda en de invoering van gunstige tarieven de toepassing van deze apparaten belangrijk zal toenemen.

Door het Gouvernement werden verschillende objecten voor algemeen nut als scholen en markthallen gebouwd. De havenoutillage werd uitgebreid en een begin gemaakt met de aanleg van een nieuwe kademuur.

De Lago Home Building Foundation bouwde enige complexen volkswoningen, in totaal ca.60 huizen omvattende. Deze stichting heeft het plan in 1952 nog ca.150 woningen te bouwen.

De activiteit in het bouwbedrijf ten behoeve van particulieren en zaken is in het afgelopen jaar echter merkbaar teruggelopen.

Met de Lago werd overeenstemming bereikt inzake de energielevering voor de verlichting van het sportstadion te San Nicolas

Plannen om ook het nieuwe stadion te Oranjestad van een speelveldverlichting te voorzien zijn in een vergevorderd stadium.

Het gebruik van airconditioning apparaten was nog zeer beperkt. Verwacht mag worden dat door propaganda en de invoering van gunstige tarieven de toepassing van deze apparaten belangrijk zal toenemen.

3. FINANCIELE RESULTATEN.

De totale inkomsten uit hoofde van stroomverkoop bedroegen f. 1.111.747,73

De totale uitgaven bedroegen f. 779.444,44

Het saldo credit bedroeg f. 332.303,29

De kosten per 100 verkochte kWh bedroegen f. 10,559

De kosten per 100 opgewekte kWh bedroegen f. 8,294

De bruto opbrengst per 100 verkochte kWh bedroeg f. 15,060

4. WAARBORGSOMMEN.

Het totaal van de waarborgsommen bedroeg op ultimo 1951 f. 39.793,68

Hierbij zij vermeld dat van de op 15 November 1950 reeds aangesloten zijnde verbruikers geen waarborgsommen in ons bezit zijn.

5. TARIEVEN.

De door de vorige concessiehoudster toegepaste tarieven werden ongewijzigd door onze Maatschappij overgenomen.

Daarnaast werd in Juli 1951 een aanvullend nieuw algemeen tarief aan het Gouvernement ter goedkeuring aangeboden. Hierop werd nog geen beslissing ontvangen.

Tegen het einde van het verslagjaar werden onderhandelingen geopend met het Gouvernement inzake een nieuw tarief voor de electrische straatverlichting. Deze onderhandelingen zijn nog niet beëindigd.

3. FINANCIELE RESULTATEN.

De totale inkomsten uit hoofde van stroomverkoop bedroegen	f.	1.111.747,73
De totale uitgaven bedroegen	f.	775.444,44
Het saldo crediet bedroeg	f.	332.303,29
De kosten per 100 verkochte kWh bedroegen	f.	10,559
De kosten per 100 opgewekte kWh bedroegen	f.	8,294
De brutto opbrengst per 100 verkochte kWh bedroeg	f.	15,060

4. WAARBORGSOMMEN.

Het totaal van de waarborgsommen bedroeg op ultimo 1951 f. 39.793,66

Hieruit zij vermeld dat van de op 15 November 1950 reeds aangesloten zijnde verbruikers geen waarborgsommen in ons bezit zijn.

5. TARIEVEN.

De door de vorige concessiehouder toegepaste tarieven werden ongewijzigd door ons Maatschappij overgenomen.

Daarmeest werd in Juli 1951 een aanvullend nieuw algemeen tarief aan het Gouvernement ter goedkeuring aangeboden. Hierop werd nog geen beslissing ontvangen.

Tegen het einde van het verslagjaar werden onderhandelingen geopend met het Gouvernement inzake een nieuw tarief voor de electrische stroomverlichting. Deze onderhandelingen zijn nog niet beëindigd.

6. CENTRALE.

De nieuwe centrale te Balashi, met de bouw waarvan in Maart 1950 een begin gemaakt werd, was in October 1950 met drie dieselgeneratoren bedrijfsklaar.

In de loop van 1951 werd een vierde aggregaat, geheel gelijk aan de reeds aanwezige afgeleverd, dat in Augustus 1951 in bedrijf gesteld kon worden.

Op ultimo 1951 waren opgesteld vier aggregaten van 1230 kVA.

7. VERBRUIKERS.

Het aantal verbruikers bedroeg op:

15 November 1950	Oranjestad	1820
	San Nicolas	2076
	Sabaneta	50
		3946
ultimo 1951	Oranjestad	2212
	Noord	33
	Santa Cruz	210
	San Nicolas	2527
	Sabaneta	416
		5398

De toename bedroeg 1452 verbruikers of rond 37%.

8. KILOWATTUREN EN HOOGSTE BELASTING.

In het verslagjaar werden opgewekt		9.398.200 kWh.
	verkocht	7.381.927 kWh.
De hoogste belasting bedroeg:	avond	2310 kW.
	dag	1530 kW.

9. HOOGSPANNINGNETTEN.

Het hoogspanningkabelnet werd uitgebreid met 16.285 m. ten behoeve van de aansluiting van nieuwe transformatorstations en verbetering van de voeding van bestaande stations.

De lengte van het kabelnet bedroeg op

15 November 1950	51.174 m.
ultimo 1951	67.459 m.

op 15/11/50
O'stad 26437 m
S. Nic. 24.737 "
51.174 m.

Van het bovengrondse hoogspanningnet werd het grootste gedeelte als zodanig buiten bedrijf gesteld en als laagspanningnet in gebruik genomen.

De lengte van het bovengrondse hoogspanningnet bedroeg op:

15 November 1950	13.299 m.
ultimo 1951	1.761 m.

10. TRANSFORMATORSTATIONS.

Geheel nieuw gebouwd werden 15 transformatorstations, terwijl in bestaande gebouwen 4 stations werden ingericht. In bedrijf waren op:

	transform.stations	schakelstations	masttransformatorstations
15 November 1950	18	2	14
ultimo 1951	37	-	3

Het aantal transformatoren in bedrijf was op:

	aantal	kVA.
15 November 1950	51	2410
ultimo 1951	44	3550

1 Aloë fabriek
1 Wayaka
1 Barcadera Radio
1 Beyerlo
1 Hil. Kamp.
1 Cura Cabai
6 Savonetta
12. stations

11. LAAGSPANNINGVERDEELNET.

Het laagspanningverdeelnet werd in het verslagjaar uitgebreid met 46.552 m.,waarvan 35.014 m. nieuw werden aangelegd en 11.538 m. afkomstig zijn van de buiten bedrijf gestelde bovengrondse hoogspanninglijn.

op 15/11/50:
O'stad 43 272 m
S.Nic. 20.215 "
63 487 m.

De lengte van het laagspanningnet bedroeg op:

15 November 1950	63.487 m.
ultimo 1951	110.039 m.

grondkabels van stations naar netten:
O'stad 2211 m
S.Nic. 1281 m
3492 m

12. STRAATVERLICHTING.

De straatverlichting,die uitsluitend uit nachtlampen bestaat,omvatte op:

	60W	100W	200W	totaal	kW.
15 Nov.1950	153	351	27	531	49.680
ultimo 1951	153	383	52	588	57.880

Het stroomverbruik bedroeg volgens berekening 249.400 kWh, de opbrengst f. 51.751,25

13. BEDRIJFSSTORINGEN.

17 Maart	San Nicolas gedeeltelijk stroomloos gedurende 2 uur. Oorzaak:breuk zoetwaterpomp machine No.3.
5 Mei	Gehele net stroomloos gedurende 10 minuten,gedeeltelijk gedurende 25 minuten. Oorzaak: defect aan olieschakelaar in centrale.
7 Mei	Gehele net stroomloos gedurende 6 minuten,gedeeltelijk gedurende 9 minuten. Oorzaak: defect aan olieschakelaar in centrale.
8 Mei	Gehele net stroomloos gedurende 3 minuten,gedeeltelijk gedurende 22 minuten. Oorzaak: defect aan olieschakelaar in centrale.
23 Juni	Oranjestad gedeeltelijk stroomloos gedurende 1½ uur. Oorzaak: sluiting in hoogspanningnet.
27 Juli	Gehele net stroomloos gedurende 2 minuten. Oorzaak: defect aan olieschakelaar in centrale.

14. GEBOUWEN.

In 1950 werden voor rekening der Maatschappij te Balashi gebouwd:

het centralegebouw,

7 wòningen voor personeel.

Aan deze gebouwen werd in het verslagjaar het normale onderhoud verricht.

De kantoren te Oranjestad en San Nicolas en het magazijn zijn in gehuurde localiteiten ondergebracht.

15. MAGAZIJNINVENTARIS.

De magazijninventaris vertegenwoordigde op ultimo 1951 een boekwaarde van f. 249.670,94.

16. PERSONEEL.

In de loop van 1950 werden van de N.V. O.G.E.M., Electriciteitbedrijf Curacao, naar ons bedrijf overgeplaatst de heren:

J. Meulenbelt	in de functie van	directeur
J.H.da Costa	" " " "	boekhouder
J.G. Brouwers	" " " "	hoofdmachinist
L.E. Willems	" " " "	administratief beambte
R.A. Kers	" " " "	administratief beambte

Ir. G.K. Luymes werd op 5 April 1951 van E.B.Curacao naar ons bedrijf overgeplaatst ter vervanging van de heer J. Meulenbelt,die met Europees verlof vertrok.

Op 15 November 1950 gingen de leden van het personeel der vorige concessiehoudster,die zich daartoe aanmeldden,over in dienst van onze Maatschappij.

De personeelssterkte bedroeg op ultimo December 1951 :

	Europeanen	Antilleanen	Anderen	Totaal
maandgelders	5	12	8	25
daggelders	-	46	30	76
totaal	5	58	38	101

Gaarne besluiten wij dit verslag met een woord van waardering voor de wijze waarop het personeel,vooral onder de moeilijke omstandigheden waaronder het bedrijf in werking trad, zijn taak vervuld heeft.

Aruba, 19 Juli 1952.

EXPLOITATIEOVERZICHT

	Vorig jaar	Lopend jaar	Per 100 kWh verkocht	
			Vorig jaar	Lopend jaar
Opbrengst		1.047.458.86	15.182	
Kosten voor:				
Opwekking				
1. Brandstof	108.113.96		1.567	
2. Smeer- en poetsmateriaal	11.581.84		0.168	
3. Salarissen	49.130.39		0.712	
4. Arbeidslonen	43.880.70		0.636	
5. Onderhoud Krachtstation	8.646.54		0.125	
6. Aandeel Vervoer	2.706.92		0.039	
7. Magazijndienst	1.200,--		0.017	
8. Overige kosten	9.690.14		0.140	
Distributie		234.950.49	3.404	
1. Salarissen	60.241.06		0.873	
2. Arbeidslonen	48.611.01		0.705	
3. Onderhoud kabelnet	13.768.96		0.200	
4. Onderhoud straatverlichting	10.218.47		0.148	
5. Aandeel Vervoer	14.701.43		0.213	
6. Magazijndienst	22.776.37		0.330	
7. Reclame en Acquisitie	706.10		0.010	
8. Overige kosten	6.373.78		0.092	
Administratie		177.397.18	2.571	
1. Salarissen en lonen	110.914.38		1.608	
2. Aandeel Vervoer	1.163.48		0.017	
3. Overige kosten	32.324.66		0.469	
Beheer		144.402.52	2.094	
1. Salarissen	25.014.79		0.363	
2. Aandeel Vervoer	2.305.48		0.033	
3. Overige kosten	1.584.69		0.023	
Algemene Kosten		28.904.96	0.419	
1. Aandeel Kosten Hoofdkantoor	-,--			
2. ~~Aandeel~~ Diverse Kosten ~~Overkapping~~	32.349.76		0.469	
3. Afschrijvingen	107.151,49		1.553	
		139.501.25	2.022	
Totaal Kosten		725.156.40	10.510	
Bedrijfsoverschot		322.302.46	4.672	

Gemiddelde Uitkomsten	Per 100 kWh opgewekt		Per kW. h. bel.	
	Vorig jaar	Lopend jaar	Vorig jaar	Lopend jaar
Opw. of ink.: Brandstoffen		1.269		46.803
Smeermateriaal		0.136		5.014
Overige kosten		1.352		49.894
Distributie		2.082		76.795
Administratie en Beheer		2.034		75.025
Algemene kosten		1.637		60.390
Totale kosten		8.510		313.921
Opbrengst		12.292		453.445
Bedrijfsoverschot		3.782		139.524

OVER HET JAAR 195 1 E.B. ARUBA

	kWh		Opbrengst		Per 100 kWh verkocht	
	Vorig jaar	Lopend jaar	Vorig jaar	Lopend jaar	Vorig jaar	Lopend jaar
Verkocht:						
Tarief I		5.144.713		774.357.35	15.052	
" II		40.930		9.901.17	24.190	
" III		771.588		143.055.46	18.540	
" IV		710.788		71.023.41	9.992	
Dooryerbindingen		-,---		1.118.20	-.---	
straatverlichting		231.516		47.980.25	20.724	
Lichtverbr.						
Off. tarief						
Off. huish. tarief						
Spec. tarief						
Abonnement:						
Wegenverl.						
Woningverl.						
Reclameverl.						
Verkocht		6.899.535		1.047.435.84	15.181	
Afboekingen: op stroomverbruik				4.981.49		
				1.042.454.35	15.109	
Klantrecht				-,--		
Diversen				5.004.51		
Verkocht						
		Opbrengst		1.047.458.86	15.182	

Overzicht opgewekte of ingekochte kWh	Vorig jaar	Lopend jaar	Vorig jaar	Lopend jaar
Verkocht				6.899.535
Vrij licht				40.133
Eigen bedrijf:				
Verbruik centrale		203.923		
Terreinen, werkplaatsen		9.953		
Kantoren en Toonzalen		5.582		219.458
Totaal				7.159.126
vorig jaar / lopend jaar 15.9% verlies				1.362.674
Totaal opgewekt of ingekocht				8.521.800

N.V. OVERZEESE
GAS- EN ELECTR. MIJ
ROTTERDAM

VERTROUWEL

ELECTRICITEITBEDRIJF
ARUBA

FINANCIËEL OVERZICHT CONCESSIEBEDRIJF

OVER ~~DE MAAND~~ HET JAAR 1951

Vergelijkende Staat over de jaren 195 en 195

	in de maand		vanaf 1 Januari tot ultimo	december
	195 .	195 .	195 .	1951 .
Totaal credit				1.047.458.86
Totaal debet				725.156.40
Bedr. oversch.				322.302.46
Af: D.Saldo	1950			D 9.336.16
~~Bij buitengew.~~ ~~af~~ ~~posten~~				
Saldo Credit				312.966.30

Saldo C.B.				
Saldo I.B.				
Totaal Saldo				

Investeringen	195 .		195 .	
Jan. t/m	Toename	Afname	Toename	Afname
F. & A.				
W. in A.				
P. & E.				
Magazijn				
Overige Act.				
Totalen				
Saldo				

W 90311

N.V. OVERZEESE GAS- EN ELECTR. MIJ. ROTTERDAM

TECHNISCH MAANDOVERZICHT

Over ~~de maand~~: HET JAAR 1951 van Electriciteitsbedrijf: ARUBA
15 nov.1950 - 31 dec. 1951

Ingekocht	- kWh	
Opgewekt	8.521.800 kWh	
Te zamen in kWh:		8.521.800
Eigen verbruik centrale in kWh:		203.923
Totaal te verantwoorden in kWh:		8.317.877

Verkocht aan:		
Andere concessies:	kWh	
	kWh	
	kWh	
Gasbedrijf:	kWh	
	kWh	
Tarief I	5.144.713 kWh	
	kWh	
" II	40.930 kWh	
	kWh	
" III	771.588 kWh	
	kWh	
" IV	710.788 kWh	
	kWh	
Straatverlichting	231.516 kWh	
	kWh	
Totaal verkocht:		6.899.535 kWh
Terreinen en Werkplaatsen	9953 kWh	
Kantoren en Toonzalen	5582 kWh	
Vrij licht: meter aansluitingen	kWh	
abonn. aansluitingen	40133 kWh	
Te zamen:		55.668 kWh
Totaal verantwoord in kWh:		6.955.203
Verlies: 16 % = in kWh:		1.362.674

Aantal aansluitingen (in gebruik)	Op primo	Bij	Af	Op ultimo	Totaal ingesteld vermogen in VA
Gasbedrijf:					
Tarief I	3547	4	171	3380	
" II	158	13	67	104	
" III	165	1735	-	1900	
" IV	29	4	19	14	
doorverbindingen	132	56	188	-	
kantoren, werkplaatsen, enz.	3	-	-	3	
vrij licht	23	-	-	23	
+	4057	1812	445	5424	

Toelichtingen, bedrijfsbijzonderheden, voorgekomen storingen in centrale of netten, enz.

ARUBA

GEËLECTRIFICEERD GEBIED

JAN FEB MRT APR MEI JUN JUL AUG SEP OCT NOV DEC

W 20593

N.V. ELMAR

OPGEWEKTE EN VERKOCHTE KWH

1951

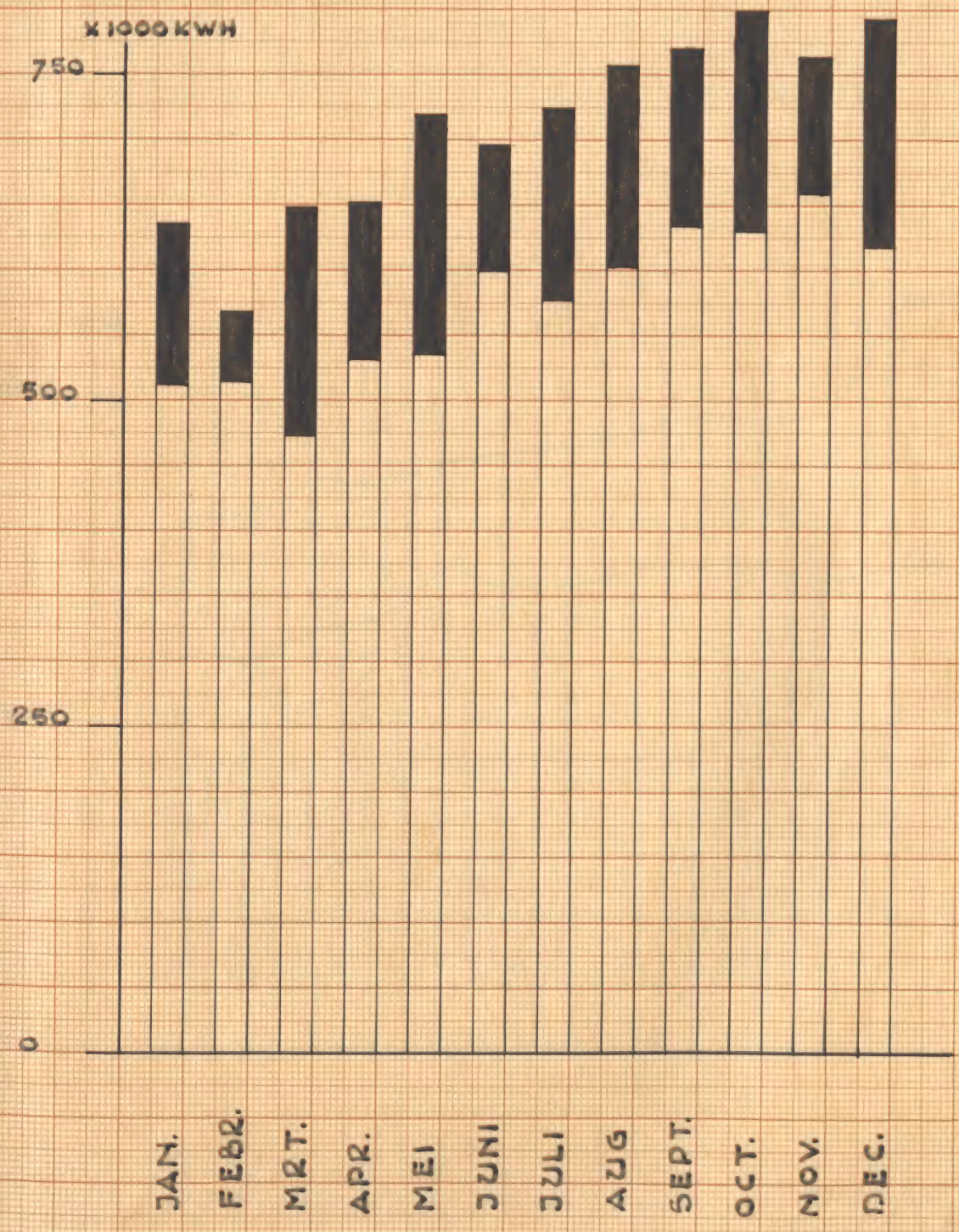

N.V. ELMAR

MAXIMALE BELASTING

1951

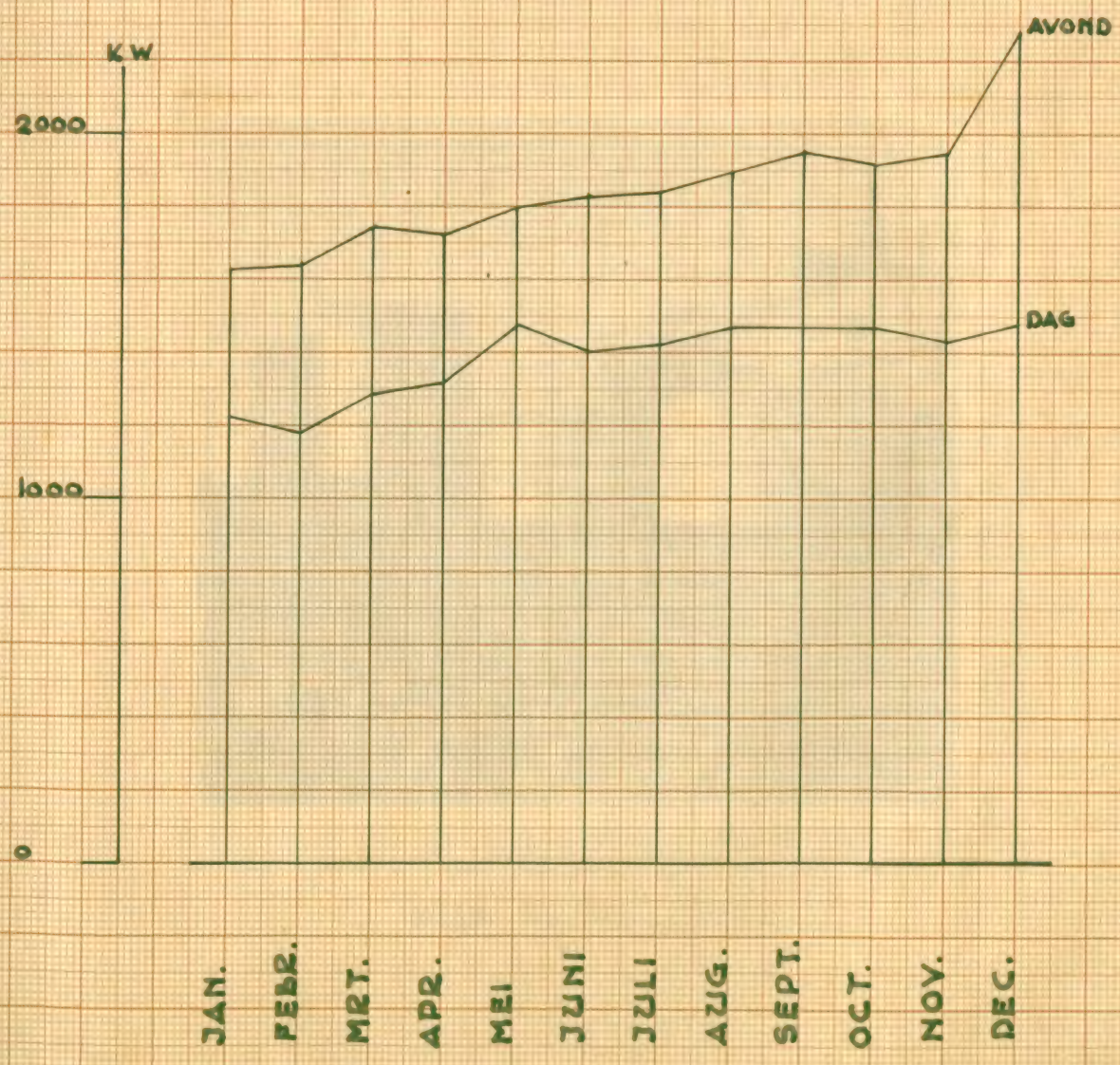

Centrale Balashi

Olie- en Watertanks

Interieur Centrale

H.S. Schakelruimte Centrale

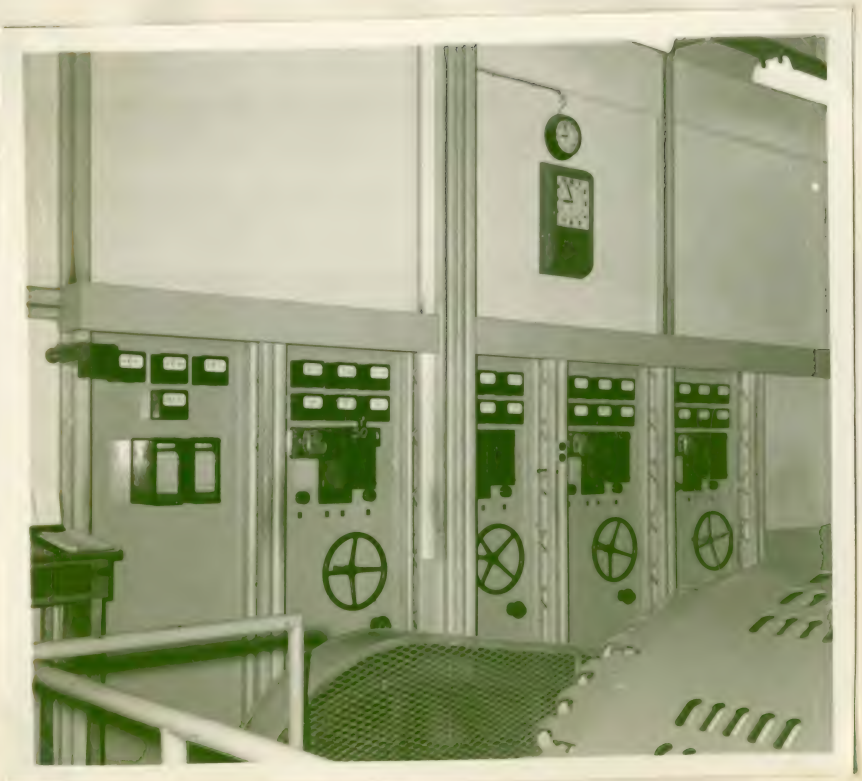

Schakelbord Centrale

Achteraanzicht Centrale

Dieselolie tankwagen

Nieuw en oud type transformatorstation

Masttransformator Radiostation Barcadera

Volkswoningen in Aanbouw te Cura Cabai

Stationsgebouw vliegveld Dakota

Voormalige hoogspanninglijn langs hoofdweg Oranjestad-San Nicolas

Kantoorgebouw Oranjestad

Machinistenwoningen Balashi

Interieur kantoor Oranjestad